

Ġabra tal-ġurisprudenza

KONKLUŻJONIET TAL-AVUKAT ĜENERALI
MENGOZZI
ipprezentati fid-29 ta' Marzu 2017¹

Kawża C-126/16

**Federatie Nederlandse Vakvereniging,
Karin van den Burg-Vergeer,
Lyoba Tanja Alida Kukupessy,
Danielle Paase-Teeuwen,
Astrid Johanna Geertruda Petronelle Schenk**
vs
Smallsteps BV

[talba għal deciżjoni preliminari mressqa mir-Rechtbank Midden-Nederland (qorti tal-prim'istana tal-Midden-Nederland, il-Pajjiżi l-Baxxi)]

“Rinviju għal deciżjoni preliminari — Direttiva 2001/23/KE — Żamma tad-drittijiet tal-ħaddiema fil-kaž ta’ trasferimenti ta’ impriżi — Artikolu 5(1) — Eċċeżzjoni fil-kaž ta’ falliment jew ta’ proċeduri ta’ insolvenza — ‘Pre-pack’ — Kontinwazzjoni tal-operat tal-impriża”

1. Fil-kawża prezenti, il-Qorti tal-Ġustizzja qed tintalab sabiex teżamina għall-ewwel darba, taħt il-perspettiva tad-dritt tal-Unjoni, il-“*pre-pack*”.
2. Minkejja li jista’ jiġi preżunt mit-tifsiriet differenti skont l-ordinament ġuridiku li fih jintuża, it-terminu “*pre-pack*” (li ġej mill-Ingliż “*pre-packaged insolvency sale*”), jindika, b’mod ġenerali, tranżazzjoni fuq l-attiv ta’ impriżi (trasferimento) li hija ppreparata qabel il-ftuh ta’ proċeduri ta’ insolvenza (tipikamente falliment), bl-assistenza ta’ amministratur (f’ċerti ġurisdizzjonijiet maħtur minn qorti) u li hija, normalment, implementata immedjatamente wara l-ftuh tal-proċeduri ta’ insolvenza.
3. Żviluppat oriġinalment fl-Istati Uniti u fir-Renju Unit, il-*pre-pack* beda jintuża fiż-żmien f’diversi Stati Membri oħra. B’hekk, jeżistu forom ftit jew wisq varjanti tal-*pre-pack*, pereżempju, fil-Ġermanja u fi Franzia², kif ukoll fil-Pajjiżi l-Baxxi, li huwa l-Istat Membru li ressaq it-talba għal deciżjoni preliminari fil-kawża prezenti.
4. Is-suċċess tal-*pre-pack* jinsab f’tendenza li qed tiżdied fid-dritt modern tal-insolvenza sabiex jiġu pprivileġġjati xi approċċi li, b’differenza għal dak klassiku li jipprevedi l-istralc tal-impriża fi kriżi, għandu bħala għan l-irkupru tagħha, jew mill-inqas, is-salvataġġ tal-unitajiet tagħha li għadhom vijabbli ekonomikament³. F’tali kuntest, il-*pre-pack*, li huwa ikkaratterizzat minn elementi informali (fażi preliminari extraġudizzjarja) u xi elementi formali (fażi li sseħħ fil-kuntest tal-proċeduri ta’ insolvenza), joffri lill-impriżi strument flessibbli adattat sabiex isolv i b’mod rapidu certu sitwazzjonijiet ta’ kriżi.

1 — Lingwa oriġinali: il-Franċiż.

2 — Għar-Repubblika Federali tal-Ġermanja, ara “Schutzschirmverfahren”, previst fl-Artikolu 270b tal-Insolvenzordnung (regolament dwar l-insolvenza). Fi Franzia, il-“*prepack cession*” ġie introdott fl-Artikolu L611-7 tal-Code du commerce (kodiċi tal-kummerċ).

3 — Din it-tendenza hija riflesxa fir-regolament riċenti, ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (UE) 2015/848, tal-20 ta’ Mejju 2015, dwar proċedimenti ta’ insolvenza (GU 2015, L 141, p. 19). Ara b’mod partikolari il-premessa 10 ta’ dan ir-regolament.

5. Il-prezenti rinviju preliminari, imressaq mir-Rechtbank Midden-Nederland (qorti tal-prim'istanza tal-Midden-Nederland, il-Pajjiži l-Baxxi), jippreżenta madankollu l-kwistjoni importanti li tirrigwarda d-destin tal-ħaddiema tal-impriża (jew tal-parti mill-impriża) li hija s-suġġett ta' *pre-pack*. B'mod iktar spċifiku, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, esenzjalment, lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk, fil-kuntest tal-*pre-pack*, hekk kif ġie żviluppat fil-prattika tal-Pajjiži l-Baxxi, is-sistema ta' protezzjoni tal-ħaddiema fil-każ ta' trasferiment tal-impriża stabbilit mid-Direttiva 2001/23/KE⁴ issibx applikazzjoni jew le.

6. Sabiex tagħti risposta għal din id-domanda, il-Qorti tal-Ġustizzja trid tinterpreta – għall-ewwel darba – l-eċċeżżjoni ghall-applikabbiltà tad-Direttiva 2001/23, prevista fl-Artikolu 5(1) ta' din id-direttiva. Billi tinterpreta lil din id-dispożizzjoni fid-dawl tal-ġurisprudenza li tikkodifikaha, ikollha l-lok li ssib l-ekwilibriju ġust bejn, minn naħa, ir-rekwiżit li ma tikkompromettix l-użu tal-strumenti ġuridiċi, bħalma huwa l-*pre-pack*, li jsegwi l-ghan “lodevoli”, li jsalva l-unitajiet li għadhom vijabbi ekonomikament, u, min-naħa l-ohra, ir-rekwiżit li ma jiġix permess, permezz tal-użu ta' tali strumenti, li tevita l-protezzjoni għall-ħaddiema mid-dritt tal-Unjoni.

I. Il-kuntest ġuridiku

A. Id-dritt tal-Unjoni

7. Skont it-termini tat-tielet premessa tagħha, id-Direttiva 2001/23, li ħassret u ssostitwixxiet lid-direttiva antika, id-Direttiva 77/187/KEE⁵, hija intiża sabiex tipprotegi lill-ħaddiema, billi tiżgura ż-żamma tad-drittijiet tagħhom, fil-każ ta' trasferiment tal-impriża.

8. Skont l-Artikolu 1(1)(a) tagħha, id-Direttiva 2001/23 tapplika għal “kull trasferiment ta' impriża, negozju jew parti minn impriża jew negozju lil persuna oħra li thaddem bħala riżultat ta' trasferiment permezz ta' ftehim jew ta' inkorporazzjoni legali”.

9. Id-Direttiva 2001/23 tipprevedi, esenzjalment, tliet tipi ta' protezzjoni għall-ħaddiema.

10. Fl-ewwel lok, hija tiżgura l-kontinwazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol fil-każ tat-trasferiment ta' impriża. B'hekk, abbaži tal-Artikolu 3(1) tagħha “[i]d-drittijiet u l-obbligi ta' min jagħmel it-trasferiment [ċedent] ikkawżati minn kuntratt ta' mpieg jew minn relazzjoni ta' mpieg eżistenti fid-data tat-trasferiment għandhom, minħabba dan it-trasferiment, jiġu trasferiti lil min lilu jsir it-trasferiment [ċessjonarju]”.

11. Fit-tieni lok, abbaži tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2001/23, it-trasferiment ta' impriża “m'għandux fi innifsu jikkostitwixxi bażi għal tkeċċija minn jagħmel it-trasferiment jew minn min lili jsir it-trasferiment”. It-tieni frażi tal-istess paragrafu tippreċċiża madankollu li “[d]in id-dispożizzjoni m'għandhiex tkun ta' xkiel għal tkeċċijiet li jistgħu iseħħu għal raġunijiet ekonomiċi, tekniċi jew ta' l-organizzazzjoni li jinvolvu bidliet fin-nies li jkunu jaħdmu”.

12. Fit-tielet lok, l-Artikolu 7 tad-Direttiva 2001/23 jipprevedi l-obbligi ta' informazzjoni u ta' konsulenza tar-rappreżentanti tal-ħaddiem, b'responsabbiltà kemm taċ-ċedent u kemm taċ-ċessjonarji.

4 — Direttiva tal-Kunsill, tat-12 ta' Marzu 2001, dwar l-approssimazzjoni tal-ligġijiet tal-Istati Membri dwar is-salvagħwardjar tad-drittijiet tal-impiegati f'każ ta' trasferimenti ta' impriża, kummerċ jew partijiet minn impriża jew kummerċ (GU Edizzjoni Specjali bil-Malti, Kapitolo 5, Vol. 4, p. 98)

5 — Id-Direttiva tal-Kunsill 77/187/KEE, tal-14 ta' Frar 1977, dwar l-approssimazzjoni tal-ligġijiet tal-Istati Membri relatati mas-salvagħwardja tad-drittijiet tal-impiegati fil-każ ta' trasferiment ta' impriża, negozji jew partijiet ta' impriża jew negozji [traduzzjoni mhux ufficjal] (GU 1977, L 61, p. 26), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 98/50/KE, tad-29 ta' Ĝunju 1998 (GU 1998, L 201, p. 88) (iktar 'il quddiem id-Direttiva 77/187).

13. L-Artikolu 5 tad-Direttiva 2001/23 jipprevedi madankollu eccezzjoni għall-applikabbiltà tal-Artikoli 3 u 4 ta' din l-istess direttiva. Il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu 5 jipprevedi:

“Sakemm l-Istati Membri ma jipprodux xort’ oħra, l-Artikoli 3 u 4 m’ għandhomx japplikaw għal kull trasferiment ta’ impriżza, negozju jew parti minn impriżza jew negozju meta min ikun qed jagħmel it-trasferiment [ċedent] huwa s-suġġett ta’ proċedimenti ta’ falliment jew ta’ xi proċedimenti analogi ta’ falliment li kienu istitwiti bl-iskop tal-likwidazzjoni ta’ l-assi ta’ min qed jagħmel it-trasferiment [ċedent] u huma taħt is-superviżjoni ta’ awtorità pubblika kompetenti (li tista’ tkun prattikant tal-falliment awtorizzat minn awtorità pubblika kompetenti)”.

14. Il-paragrafu 2 ta’ dan l-istess artikolu jiddisponi li “[m]eta l-Artikoli 3 u 4 japplikaw għal trasferiment waqt proċedimenti ta’ falliment li nfethu għar-rigward ta’ min jagħmel it-trasferiment (kemm jekk dawk il-proċedimenti jkunu nbdew bl-iskop tal-likwidazzjoni ta’ l-assi ta’ min ikun qed jagħmel it-trasferiment kemm jekk le) u sakemm dawn il-proċedimenti jkunu taħt is-superviżjoni ta’ awtorità pubblika kompetenti”, Stat Membru jista’ jipprevedi li ma japplikax certi aspetti tas-sistema ta’ protezzjoni prevista fl-Artikoli 3 u 4 tal-imsemmija direttiva.

15. Fl-aħħar, skont it-termini tal-Artikolu 5(4) tad-Direttiva 2001/23, “l-Istati Membri għandhom jadottaw il-miżuri neċċessarji bil-għan li jiġi evitat l-użu abbużiv ta’ proċeduri ta’ insolvenza maħsuba sabiex l-impiegati jiġu mċaħħda mid-drittijiet li jirriżultaw mid-Direttiva 2001/23”.

B. Id-dritt Olandiż

16. Id-dispozizzjonijiet li jirregolaw, fid-dritt nazzjonali, id-drittijiet tal-ħaddiem fil-każ ta’ trasferiment tal-impriżzi huma l-Artikoli 7:662 sa 7:666 u l-Artikolu 7:670(8) tal-Burgerlijk Wetboek (kodiċi ċivili, iktar ’il-quddiem il-“BW”).

17. B’mod iktar spċificu, skont it-termini tal-Artikolu 7:663 tal-BW, “[i]t-trasferiment ta’ impriżza tinkludi *ex officio* t-trasferiment, liċ-ċessjonarju, tad-drittijiet u l-obbligi li jirriżultaw f’dak il-mument, għall-persuna li timpjega f’din l-impriżza, mill-kuntratt ta’ xogħol li hemm bejnu stess u ħaddiem attiv fi ħdan l-impriżza”.

18. L-Artikolu 7:666(1)(a) tal-BW jipprevedi madankollu deroga u jiddisponi li “[l]-Artikoli 7:662 sa 7:665 u l-Artikolu 7:670(8) ma japplikawx għat-trasferiment ta’ impriżza meta [...] l-persuna li timpjega hija ddikjarata fi stat ta’ falliment u li l-impriżza tidħol fil-massa tal-insolvenza”.

19. Il-proċedura Olandiżha tal-falliment hija ddefinita fil-Faillissementswet (li ġi fuq il-falliment).

20. Mill-2012 ’l hawn, diversi qrati Olandiżi⁶ f’certi kaži, ippreċedu l-falliment b’fażi preparatorja intiża għall-konklużjoni tat-tranzazzjoni fuq l-attiv tal-impriżza inkwistjoni (*il-pre-pack*). Din il-fażi preparatorja tinfetaḥ dejjem fuq l-inizjattiva tal-impriżza inkwistjoni li titlob lill-qorti sabiex taħtar kuratur mistenni kif ukoll imħallef-kummissarju mistenni. It-tranzazzjoni fuq l-attiv hija ppreparata qabel id-dikjarazzjoni tal-falliment bl-intervent tal-kuratur mistenni u hija implementata minnu immedjatamente wara li jiġi ddikjarat il-falliment.

21. Sa din il-ġurnata, fil-Pajjiżi l-Baxxi, la l-fażi preparatorja u lanqas il-pre-pack bħala tali ma huma iskritti fil-liġi iżda huma r-riżultat tal-prattika. Abbozz preliminary ta’ proposta għal liġi, intitolat “li ġi fuq il-kontinwazzjoni tal-impriżza” huwa, f’dan il-mument, qed jiġi diskuss fil-Parlament Olandiż⁷.

6 — Mid-deċiżjoni tar-rinvju jirriżulta li, sal-lum, il-pre-pack huwa previst biss fil-qrati ta’ Amsterdam, ta’ Rotterdam, ta’ Overijssel, ta’ Zeeland-West-Brabant, ta’ Gelderland, ta’ Oost-Brabant, ta’ Den Haag u ta’ Noord-Nederland u li l-qorti tar-rinvju ma kinitx tipprevedih.

7 — Ara <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34218-1.html>. Mid-deċiżjoni tar-rinvju jirriżulta li dan l-abbozz preliminary ta’ proposta ta’ liġi kien intiż, minn naħha, sabiex jikkontribwi xxi għall-effikaċċa tar-regolament tal-falliment u, min-naha l-ohra, sabiex jiffavorixxi l-bidu mill-ġdid mgħażżeġ tal-unitajiet vijabbi tal-impriżza wara l-falliment b’mod li jkun jista’ jiġi ppreżervat il-valur tal-impriżza u tal-impieg.

II. It-tilwima fil-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

22. Sal-falliment tagħha, Estro Groep BV kienet l-ikbar kumpannija ta' skejxl tat-tfal żgħar fil-Pajjiżi l-Baxxi. Hija kellha xi 380 stabbiliment fit-territorju kollu tal-Pajjiżi l-Baxxi kollha u kienet timpjega madwar 3 600 ġaddiem. Fil-mument li seħħew il-fatti inkwistjoni quddiem il-qorti tar-rinviju, l-azzjonista prinċipali ta' Estro Groep kien l-investitur Bayside Capital.
23. F'Novembru 2013 sar prevedibbli li, fin-nuqqas ta' finanzjament ġdid, Estro Groep ma kinitx ser tkun f'pożizzjoni li tissodisfa l-obbligi tagħha sas-sajf tal-2014.
24. Fit-tfittxija ta' tali finanzjament, Estro Groep kienet, inizjalment, ikkoordinat mad-donaturi finanzjarji u l-azzjonisti prinċipali tagħha, kif ukoll ma' donaturi finanzjarji oħra sabiex tikseb finanzjamenti ġodda. Madankollu, din il-konsultazzjoni, imsejha l-“Pjan A” ma kinitx ta' suċċess.
25. Fl-istess żmien tan-negozjati fil-kuntest tal-Pjan A, Estro Groep fasslet pjan alternattiv, imsejjah “proġett Butterfly”. Dan il-pjan alternattiv kien jipprevedi l-bidu mill-ġdid ta' parti importanti mill-impriża Estro Groep wara *pre-pack*. L-imsemmi bidu mill-ġdid kelli jseħħ abbaži ta' tliet prinċippi, jiġifieri, l-ewwel nett, bidu mill-ġdid ta' 243 centru minn 380; it-tieni nett, żamma tal-impieg ġhal kważi 2 500 ġaddiem fuq total ta' madwar 3 600; (iii) il-kontinwità tas-servizz minn Lulju 2014.
26. Fl-implementazzjoni tal-proġett Butterfly, Estro Groep ikkuntattjat bħala xernej potenziali lill-kumpannija potenziali H.I.G. Capital biss, kumpannija oħra tal-azzjonista prinċipali tagħha Bayside Capital. Ma ġiet eżaminata l-ebda possibbiltà oħra.
27. Fil-5 ta' Ġunju 2014, Estro Groep ressqt quddiem ir-Rechtbank Amsterdam (qorti tal-prim'istanza ta' Amsterdam) rikors ghall-ħatra ta' kuratur mistenni. Dan inħatar fl-10 ta' Ġunju 2014.
28. Fil-20 ta' Ġunju 2014, kumpannija b'responsabbiltà limitata, Smallsteps BV ġiet ikkostitwita sabiex tieħu bħala impriża li ser tibda mill-ġdid, fissem H.I.G. Capital, parti kbira mill-iskejxl ta' tfal żgħar ta' Estro Groep fil-kuntest tal-proġett Butterfly.
29. Fil-4 ta' Lulju 2014, Estro Groep ressqt quddiem ir-Rechtbank Amsterdam (qorti tal-prim'istanza ta' Amsterdam), talba għas-sospensjoni ta' pagament.
30. Fil-5 ta' Lulju 2014, din it-talba inbidlet f'talba għad-dikjarazzjoni tal-falliment ta' Estro Groep. Dan il-falliment ġie ddikjarat fl-istess ġurnata.
31. Fl-istess ġurnata, fil-5 ta' Lulju 2014, kuntratt ta' bejgħ (il-*pre-pack*) ġie iffirmat bejn il-kuratur u Smallsteps li abbaži tiegħu, din tal-ahħar xtrat l-impriża li fiha madwar 250 stabbiliment ta' Estro Groep u intrabtet sabiex toffri impieg lil kważi 2 600 ġaddiem ta' Estro Groep fil-ġurnata tal-falliment.
32. Fis-7 ta' Lulju 2014, il-kuratur keċċa lill-ħaddiema kollha ta' Estro Groep. Kważi 2 600 ġaddiema impiegati minn Estro Groep gew offruti kuntratt ta' xogħol ġdid mingħand Smallsteps u iktar minn elf-finalment gew imkeċċija.
33. Il-Federatie Nederlandse Vakvereniging (iktar 'il quddiem il-“FNV”), organizzazzjoni sindakali Olandiża u erba' rikorrenti oħra li kienu jaħdmu fiċċ-ċentri meħuda minn Smallsteps, iżda li, wara l-falliment, ma ġewx offruti kuntratti ta' xogħol ġodda, ippreżentaw rikors quddiem il-qorti tar-rinviju. F'dan ir-rikors, huma talbu, prinċipalment, sabiex jigi kkonstatat li d-Direttiva 2001/23 tapplika għall-*pre-pack* konkluż bejn Estro Groep u Smallsteps, u li, b'hekk, l-imsemmija erba' rikorrenti kellhom

jitqiesu bħala li issa jaħdmu *ipso jure* għal Smallsteps, billi jiġu pprezervati l-kundizzjonijiet ta' xogħol tagħhom. Sussidjarjament, huma talbu li jiġi kkonstatat li l-Artikoli 7:662 *et seq* tal-BW japplikaw xorta, peress li t-trasferiment tal-impriżza seħħ qabel il-ġurnata ta' falliment. Smallsteps ċahdet it-talbiet tar-rikorrenti.

34. F'dawn iċ-ċirkustanzi, ir-Rechtbank Midden-Nederland (qorti ta' prim'istanza ta' Midden-Nederland, il-Pajjiżi l-Baxxi) iddecidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tressaq quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:

- “1) Fil-każ ta' trasferiment tal-impriżza ddikjarata f'falliment, li jseħħ fil-kuntest ta' falliment preċedut minn *pre-pack* taht l-istħarriġ tal-qorti, u intiż b'mod espliċitu sabiex jinżammu (partijiet tal-) impiżza, il-proċedura Olandiża ta' falliment hija konformi mal-ghan u l-iskop tad-Direttiva 2001/23 u l-Artikolu 7:666, paragrafu 1, il-parti inizjali u s-subparagrafu (a), BW, f'dan ir-rigward, (ghadu) effettivament konformi mad-Direttiva?
2. Id-Direttiva 2001/23 hija applikabbli fil-każ fejn, qabel saħansitra l-bidu tal-falliment, il-‘kuratur mistenni’ maħtur mill-qorti jinforma ruhu dwar is-sitwazzjoni tad-debitur, jeżamina l-possibbiltajiet ta' eventwali bidu mill-ġdid tal-attivitajiet tal-impiżza minn terz u jħejji ruhu wkoll sabiex jgħaddi għall-atti li għandhom isiru eżatt wara l-falliment sabiex jitwettaq dan il-bidu mill-ġdid permezz ta' operazzjoni [tranżazzjoni] fuq assi li tinvolti trasferiment tal-impiżza tad-debitur jew ta' parti minnha fid-data tal-falliment jew eżatt wara, u dawn l-attivitajiet huma segwiti, totalment jew parżjalment b'mod (prattikament) mhux interrott?
3. Hemm differenza f'dan ir-rigward skont jekk il-*pre-pack* għandux bħala għan principali t-tkomplija tal-impiżza jew jekk, permezz tal-*pre-pack* u l-bejgħ tal-assi fil-forma ta' ‘tkomplija tal-impiżza’ eżatt wara l-falliment, il-‘kuratur (mistenni) jkollux prinċipalment l-ghan li jżid sal-massimu tiegħu d-dħul tat-trasferiment għall-kredituri kollha jew jekk il-qbil għat-trasferiment tal-assi jkun seħħ qabel il-falliment fil-kuntest ta' *pre-pack* (tkomplija tal-impiżza) u l-eżekuzzjoni tiegħu tiġi formalizzata jew imwettqa wara l-falliment? U kif għandha tiġi analizzata din il-kwistjoni jekk l-ghan huwa kemm it-tkomplija tal-impiżza kif ukoll iż-żieda massima tad-dħul tat-trasferiment?
4. Fil-kuntest ta' *pre-pack* qabel il-falliment tal-impiżza, il-mument tat-trasferiment tal-impiżza jiġi stabbilit, għall-finijiet tal-applikazzjoni tad-Direttiva 2001/23 u tal-Artikoli 7:662 *et seq* [tal-]BW li jirriżultaw minnha, bil-qbil effettiv, li jseħħ qabel il-falliment, li l-impiżza tiġi ttrasferita jew dan il-mument huwa stabbilit permezz tad-data li fiha effettivament tgħaddi, miċ-ċedent għaċ-ċessjonarju, il-kwalità ta' imprenditur tal-entità inkwistjoni?”

III. Il-proċedura quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja

35. Id-deċiżjoni tar-rinviju waslet fir-Registru tal-Qorti tal-Ġustizzja fis-26 ta' Frar 2016. FNV, Smallsteps, il-Gvern Olandiż u l-Kummissjoni Ewropea pprezentaw osservazzjonijiet u intervjenew matul is-seduta li nżammet fit-18 ta' Jannar 2017.

IV. Analizi

A. Fuq l-ewwel, it-tieni u t-tielet domandi preliminari

1. Osservazzjonijiet preliminari

36. L-ewwel tliet domandi preliminari għandhom jiġu analizzati flimkien. Permezz ta' dawn id-domandi, il-qorti tar-rinvju tfitdex sabiex issir taf, essenzjalment, jekk id-Direttiva 2001/23 tistax tapplika fil-każ ta' trasferiment ta' impriża li sseħħ fil-kuntest ta' *pre-pack*, hekk kif żviluppat fil-prattika fil-Pajjiżi l-Baxxi (it-tieni domanda), u jekk, ftali kuntest, il-proċedura ta' falliment Olandiża, u b'mod specifiku l-Artikolu 7:666 tal-BW, hekk kif applikata fil-prattika, hijiex konformi mal-ghan u mal-iskop ta' din id-direttiva (l-ewwel domanda). Permezz tat-tielet domanda, il-qorti tar-rinvju tfitdex sabiex isir magħruf, essenzjalment, jekk ir-risposta għal dawn id-domandi għandiekk tkun differenti skont jekk l-ghan prinċipali previst mill-*pre-pack* huwiex il-kontinwità tal-impriża u/jew iż-żieda massima tad-dħul taċ-ċessjoni.

37. Dawn id-domandi preliminari, jipprezentaw qabel kollox il-kwistjoni tal-applikabbiltà tal-eċċeżżjoni prevista fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 għat-trasferiment ta' impriża li jseħħu fil-kuntest ta' *pre-pack*.

38. Il-partijiet li pprezentaw l-osservazzjonijiet tagħhom quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja għandhom pożizzjonijiet opposti f'dan ir-rigward. Minn naħha, il-FNV u l-Kummissjoni jqisu li l-proċedura li fil-kuntest tagħha huwa konkluż *pre-pack* ma taqax taħt id-deroga tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23. Minn dan isegwi li, fil-każ fejn id-dritt dwar il-falliment Olandiż ma jipprevedix l-applikazzjoni għall-ħaddiema tal-garanziji previsti minn din id-direttiva fil-każ ta' ċessjoni ta' impriża li sseħħ fil-kuntest ta' *pre-pack*, dan id-dritt ma jkunx konformi mal-imsemmija direttiva.

39. Min-naħha l-oħra, Smallsteps u l-Gvern Olandiż isostnu, bil-kontra, li falliment ippreċedut mill-faži preliminari intiża għall-konklużjoni ta' *pre-pack*, hekk kif seħħ fil-każ ta' Estro Groep, jaqa' taħt l-eċċeżżjoni prevista fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23, fis-sens li l-Artikolu 7:661(1), BW, hekk kif jiġi applikat fil-prattika fil-Pajjiżi l-Baxxi huwa tassew konformi ma' din id-direttiva.

40. Jien digħi rrilevajt li l-kawża preżenti tikkostitwixxi l-ewwel okkażjoni għall-Qorti tal-Ġustizzja sabiex tinterpretar l-Artikolu 5 tad-Direttiva 2001/23 u li l-introduzzjoni, fil-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu, ta' eċċeżżjoni espliċita għall-applikabbiltà tal-imsemmija direttiva tirrappreżenta l-kodifikazzjoni ta' ġurisprudenza żviluppat mill-Qorti tal-Ġustizzja. F'dawn iċ-ċirkustanzi, inqis li, sabiex inkunu nistgħu nifħmu kompletament il-portata ta' din id-dispożizzjoni għandhom jiġu analizzati l-prinċipji żviluppati mill-Qorti tal-Ġustizzja f'din il-ġurisprudenza, li jikkonċernaw lid-Direttiva precedenti Nru 77/187, sussegwentement imħassra mid-Direttiva 2001/23⁸.

8 — Id-Direttiva 77/187 ipprevediet għall-ħaddiema, l-istess forom ta' protezzjoni bhal dawk previsti mid-Direttiva 2001/23, iżda ma pprevedietx l-eċċeżżjoni espressa għall-applikabbiltà tal-imsemmija direttiva fil-każ ta' trasferiment tal-impriża li seħħ fil-kuntest ta' proċeduri ta' insolvenza.

2. Il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fuq l-applikabbiltà tas-sistema ta' protezzjoni ta' haddiema fil-każ ta' trasferiment ta' impija li sseħħ fil-kuntest ta' proċedura prevista għall-križi tal-impija

41. Il-Qorti tal-Ġustizzja kienet ġiet ikkonfrontata għall-ewwel darba bil-kwistjoni tal-applikabbiltà tal-garanziji previsti mid-Direttiva 77/187 f'każ ta' ċessjoni ta' impija li seħħet fil-kuntest ta' proċeduri ta' insolvenza, spesifikament ta' falliment, fil-kawża li tat lok għas-sentenza tas-7 ta' Frar 1985, Abels⁹.

42. F'din is-sentenza, wara li fakkret li l-ghan tad-Direttiva 77/187 kien li tipprojbixxi li r-ristrutturazzjoni fl-intern tas-suq uniku sseħħ bi preġudizzju tal-haddiema¹⁰, il-Qorti tal-Ġustizzja enfasizzat l-ispeċificità tad-dritt tal-falliment. B'hekk, hija rrilevat li dan id-dritt huwa kkaratterizzat minn proċeduri specjalji li għandhom bhala għan l-ibbilancjar ta' diversi interassi, fosthom dawk tal-kategoriji differenti ta' kredituri, u li jimplikaw deroga, tal-inqas parżjali għad-dispożizzjonijiet l-oħra, ta' natura ġenerali, bħalma huma d-dispożizzjonijiet tad-dritt soċjali¹¹.

43. Huwa minħabba din l-ispeċificità li l-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li d-Direttiva 77/187 ma tapplikax “għat-trasferimenti ta' impija [...] li jseħħu fil-kuntest ta' proċedura ta' falliment li tipprevedi, taħt il-kontroll tal-awtorità ġudizzjarja kompetenti, l-istralc tal-assi taċ-ċedent”¹², billi halliet madankollu l-libertà tal-Istati Membri sabiex japplikaw, kompletament jew parżjalment, il-principji tal-imsemmija direttiva fuq il-baži tad-dritt uniku nazzjonali tagħhom¹³.

44. Bil-kontra, fl-istess sentenza, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li d-Direttiva 77/187 kienet applikabbli għall-proċedura bħas-sospensjoni tal-pagamenti, minkejha ċerti karatteristiċi komuni li għandha din il-proċedura ma' dik ta' falliment. Fil-fatt, il-Qorti tal-Ġustizzja kkunsidrat li r-raġunijiet li jiġi għiġi kawża l-inapplicabbiltà tal-imsemmija direttiva fil-każ tal-proċeduri ta' falliment ma kinux validi għal proċedura li sseħħ ffażi preċedenti għall-falliment, li fiha stħarrig ta' qorti ta' portata iktar ristretta u intiża fl-ewwel lok għas-salvagwardja tal-massa u, jekk ikun il-każ, tal-kontinwazzjoni tal-operat tal-impija fil-futur¹⁴.

45. Sussegwentement, fis-sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et*¹⁵, il-Qorti tal-Ġustizzja indikat b'mod esplicitu li l-kriterju determinanti li għandu jittieħed inkunsiderazzjoni sabiex tiġi stabbilita l-applikabbiltà tad-Direttiva 77/187 għal trasferiment ta' impija li sseħħ fil-kuntest ta' proċedura ta' konkors ta' kredituri huwa dak tal-ghan segwit mill-proċedura inkwistjoni¹⁶.

46. Fuq din il-baži, hija kkunsidrat li, fil-każ fejn il-proċedura inkwistjoni fil-kawża¹⁷ hija intiża għall-istralc tal-assi tad-debitur fid-dawl tal-ħlas kollettiv tal-kredituri, għaldaqstant, it-trasferimenti li seħħew f'dan il-kuntest ġuridiku kienu eskużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 77/187. Bil-kontra, meta d-digriet li jordna l-applikazzjoni tal-imsemmija proċedura jikkonstata wkoll il-

9 — 135/83, EU:C:1985:55.

10 — Sentenza tas-7 ta' Frar 1985, Abels (135/83, EU:C:1985:55, punti 14 u 18). F'dan ir-rigward ara wkoll is-sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et* (C-362/89, EU:C:1991:326, punt 23).

11 — Sentenza tas-7 ta' Frar 1985, Abels (135/83, EU:C:1985:55, punti 15 sa 17).

12 — Sentenza tas-7 ta' Frar 1985, Abels (135/83, EU:C:1985:55, punti 23u 30). Ara wkoll, is-sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et* (C-362/89, EU:C:1991:326, punt 23).

13 — Sentenza tas-7 ta' Frar 1985, Abels (135/83, EU:C:1985:55, punt 24).

14 — Sentenza tas-7 ta' Frar 1985, Abels (135/83, EU:C:1985:55, punti 28 u 29).

15 — C-362/89, EU:C:1991:326.

16 — Sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et* (C-362/89, EU:C:1991:326, punt 26). F'din is-sentenza, il-Qorti tal-Ġustizzja ppreċiżat ukoll li, b'tehid inkunsiderazzjoni tad-differenzi bejn is-sistemi legali tal-Istati Membri, il-kriterju tal-portata tal-istħarrig eżerċitat mill-qorti fuq il-proċedura ma jippermettix, wahdu, li jiġi ddeterminat l-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 77/187 (punt 25).

17 — It-tilwima fil-kawża principali kkonċernat l-applikabbiltà tal-protezzjoni prevista mid-Direttiva 77/187 fil-każ ta' trasferiment ta' impija suġġetta għall-proċedura ta' amministrazzjoni straordinarja tal-impija kbar li qiegħdin fi kriżi prevista mil-leġiżlazzjoni Taljana applikabbli f'dak iż-żmien. Il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat li l-leġiżlazzjoni Taljana dwar dak is-suġġett kienet tippreżenta xi karatteristiċi differenti, li pprovdew li d-digriet li jordna l-istralc amministrativ forżat kien jiddeċiedi jew le t-kompliha tal-attività tal-impija. Ara s-sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et* (C-362/89, EU:C:1991:326, punt 30).

kontinwità tal-attività tal-impriža, taħt id-direzzjoni ta' kummissarju, l-ghan ta' din il-proċedura jkun, fl-ewwel lok, li jiġura l-kontinwazzjoni tal-operat tal-impriža. F'tali każ, l-ghan ekonomiku u soċjali b'hekk segwit ma jistax jispjega, u lanqas jiġgustifika li, meta l-impriža ikkonċernata hija s-suġġett ta' trasferiment, il-ħaddiema tagħha jkunu miċħuda mid-drittijiet li tirrikonoxxilhom l-imsemmija direttiva¹⁸.

47. Il-Qorti tal-Ġustizzja ikkonfermat dan l-approċċ fis-sentenza sussegwenti tas-7 ta' Diċembru 1995, Spano *et*¹⁹. Peress li ntalbet sabiex tiddetermina jekk id-Direttiva 77/187 kinitx tapplika għat-trasferiment ta' impriža fejn l-istat ta' kriżi tagħha kien ġiet ikkonstatata abbażi tal-leġiżlazzjoni Taljana relevanti, il-Qorti tal-Ġustizzja, qabel kollox, ikkonfermat li l-kriterju determinanti ghall-applikabbiltà tal-imsemmija direttiva kien l-ghan segwit mill-proċedura inkwistjoni. Wara, hija rrilevat li l-att li permezz tiegħu, skont il-leġiżlazzjoni Taljana, impriža ġiet iddiċċarata fi stat ta' kriżi kien intiż sabiex jippermetti l-istabbiliment mill-ġdid tas-sitwazzjoni ekonomika u finanzjarja tal-impriža u fuq kollox iż-żamma tal-impieg. B'hekk, fil-każ fejn il-miżura jew il-proċedura inkwistjoni tiffavorixxi ż-żamma tal-attività tal-impriža fid-dawl ta' irkupru sussegwenti, u bil-kontra tal-proċeduri ta' falliment, ma jkollhiex stħarrig ġudizzjarju, la miżuri ta' amministrazzjoni tal-patrimonju tal-impriža, u lanqas sospensjoni ta' pagamenti, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li l-ghan ekonomiku u soċjali ta' dawn il-proċeduri ma jiġgustifikax li, fil-każ ta' trasferiment, il-ħaddiema tal-impriža jiġu miċħuda mid-drittijiet li tirrikonoxxilhom id-Direttiva 77/187²⁰.

48. Fl-ahħar, fis-sentenza tat-12 ta' Marzu 1998, Dethier Équipement²¹, il-Qorti tal-Ġustizzja – li ntalbet sabiex tiddetermina jekk id-Direttiva 77/187 tapplikax għat-trasferiment ta' impriža fi stat ta' stralċ ġudizzjarju, fis-sens tal-liġi Belġjana – žviluppat sussegwentement l-approċċ tagħha. Qabel kollox, hija ppreċiżat li, barra l-kriterju tal-ghan tal-proċedura, għandhom jittieħdu inkunsiderazzjoni wkoll il-modalitajiet tal-proċedura inkwistjoni, b'mod partikolari sa fejn jimplikaw li l-attività tal-impriža ser tkompli jew ser tieqaf, kif ukoll l-ghanijiet tad-Direttiva 77/187²². Fil-kawża preżenti, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat li, minkejja li l-proċedura inkwistjoni kienet tipprevedi l-istralc tal-assi, is-sitwazzjoni ta' impriža fi stralċ ġudizzjarju tippreżenta differenzi kunsiderevoli meta mqabbla ma' dik ta' impriža falluta²³, b'mod partikolari sa fejn huma kkonċernati l-ħatra u l-funzjonijiet tal-istralcjaru. B'mod partikolari, fil-proċess ta' stralċ ġudizzjarju Belġjan, bil-kontra tal-falliment, l-istralcjaru, minkejja li huwa maħtur mill-qorti, kien korp tal-kumpanija li għamlet il-bejgħ tal-attività taħt it-tutela tal-laqqha ġenerali. F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Qorti tal-Ġustizzja kkunsidrat li r-raġunijiet li wassluha sabiex teskludi l-applikazzjoni tad-Direttiva 77/187 fil-każ ta' falliment, jistgħu jkunu nieqsa fil-każ ta' impriža fi stralċ ġudizzjarju, b'mod partikolari fil-każ, bħal dak pendenti quddiem il-qorti nazzjonali, li fih it-tkompliha tal-operat kienet ġiet żgurata meta l-impriža kienet is-suġġett tat-trasferiment²⁴.

3. Fuq l-eċċeżzjoni prevista fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23

49. Wara s-sentenzi li għadni kemm analizzajt, il-leġiżlatur tal-Unjoni Ewropea, fl-1998²⁵, introduċa fid-Direttiva 77/187 id-dispożizzjoni li illum il-ġurnata tidher fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23.

18 — Sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et* (C-362/89, EU:C:1991:326, punti 31 u 32).

19 — C-472/93, EU:C:1995:421.

20 — Sentenza tas-7 ta' Diċembru 1995, Spano *et* (C-472/93, EU:C:1995:421, punti 24 sa 30).

21 — C-319/94, EU:C:1998:99.

22 — Sentenza tat-12 ta' Marzu 1998, Dethier Équipement (C-319/94, EU:C:1998:99, punt 25). Ara, ukoll, is-sentenza tat-12 ta' Novembru 1998, Européennes (C-399/96, EU:C:1998:532, punt 26).

23 — Sar sunt fid-dettall ta' dawn id-differenzi fil-punt 9 tas-sentenza tat-12 ta' Marzu 1998, Dethier Équipement (C-319/94, EU:C:1998:99).

24 — Sentenza tat-12 ta' Marzu 1998, Dethier Équipement (C-319/94, EU:C:1998:99, punti 26 sa 31). Ara, ukoll, is-sentenza tat-12 ta' Novembru 1998, Européennes (C-399/96, EU:C:1998:532, punti 31 u 32). F'din is-sentenza tal-ahħar, il-Qorti tal-Ġustizzja applikat il-kriterji žviluppati fis-sentenza tat-12 ta' Marzu 1998. Dethier Équipement (C-319/94, EU:C:1998:99), għall-proċeduri ta' stralċ volontarju fid-dritt Belġjan.

25 — Ara l-Artikolu 4a tad-Direttiva 98/50 iċċitat fin-nota ta' qiegħ il-paġna 5 ta' dawn il-konklużjoni.

50. Din id-dispozizzjoni tipprevedi li, ħlief jekk l-Istati Membri jiddisponu b'mod iehor, is-sistema ta' protezzjoni prevista mill-Artikoli 3 u 4 tad-Direttiva 2001/23 ma tapplikax għat-trasferimenti tal-imprija li seħħew meta č-ċedent kien is-suġġett ta' proċeduri ta' falliment jew ta' proċeduri ta' stralċ analogi miftuha fid-dawl tal-istralċ tal-assi taċ-ċedent u li tinsab taht il-kontroll ta' awtorità pubblika.

51. Meta hija tirreferi għal proċedura “ta' falliment li kienu istitwiti bl-iskop tal-likwidazzjoni ta' l-assi ta' min qed jagħmel it-trasferiment” u “sakemm dawn il-proċedimenti jkunu taħt is-superviżjoni ta' awtorità pubblika kompetenti”, din id-dispozizzjoni tirrepeti b'mod ċar il-lingwaġġ użat mill-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenzi Abels u d'Urso *et*²⁶ għall-falliment²⁷.

52. F'dawn iċ-ċirkustanzi, ma hemm l-ebda dubju li, hekk kif irrilevaw il-partijiet li pprezentaw osservazzjonijiet quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, l-eċċeżżjoni li hemm fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 għandha tiġi interpretata fid-dawl tal-principji żviluppati mill-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenzi eżaminati fil-punti 41 sa 48 ta' dawn il-konklużjonijiet.

53. Issa, mill-analiżi ta' dawn is-sentenzi jirriżulta li, sabiex jiġi stabbilit jekk is-sistema ta' protezzjoni tal-ħaddiema prevista mid-Direttiva 77/187 – u illum prevista mid-Direttiva 2001/23 – kinitx applikabbli jew le għal trasferiment li jseħħi fil-kuntest ta' proċedura prevista għas-sitwazzjonijiet ta' kriżi tal-imprija, il-Qorti tal-Ġustizzja kkunsidrat żewġ kriterji, jigifieri l-ġhan imfittegħ mill-proċeduri inkwistjoni u l-modalitajiet ta' dawn il-proċeduri billi ħadet inkunsiderazzjoni l-iskopijiet tad-direttiva. B'mod iktar spċificu, mill-analiżi tal-ġurisprudenza jirriżulta li l-eskużjoni tal-imsemmija sistema ta' protezzjoni hija ġġustifikata biss jekk il-proċeduri inkwistjoni, b'tehid inkunsiderazzjoni tal-ġħanijiet u tal-modalitajiet tagħhom, jipprevedu l-istralċ tal-assi tal-imprija. Bil-kontra, jekk, b'tehid inkunsiderazzjoni tal-ġħanijiet u tal-modalitajiet tagħhom, il-proċeduri inkwistjoni tipprevedi l-kontinwazzjoni tal-operat tal-imprija, l-ġhan ekonomiku u soċjali tagħhom ma jiġiġustifikax li, fil-każ tat-trasferiment tal-imprija, il-ħaddiema tagħha jiġu miċħuda mid-drittijiet li tirrikonox il-halli l-imsemmija direttiva²⁸.

54. Din id-distinzjoni bejn il-proċeduri li jipprevedu l-istralċ u l-proċeduri intiżi għall-kontinwazzjoni tal-operat tal-imprija ma jirriżultawx biss mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, iżda, hekk kif irrilevat ġustament il-Kummissjoni, illum issib bażi fit-test stess tal-Artikolu 5 tad-Direttiva 2001/23. Fil-fatt, dan l-artikolu jistabbilixxi distinzjoni bejn, minn naħha, il-proċeduri ta' insolvenza li jipprevedu, bhall-falliment, l-istralċ tal-assi taċ-ċedent (dawn il-proċeduri jissemmew b'mod espliċitu fil-paragrafu 1 tal-imsemmi artikolu u huma eskużjoni mill-kamp ta' applikazzjoni tad-direttiva) u, min-naħha l-oħra, il-proċeduri ta' insolvenza (imsemmija fil-paragrafu 2 tal-imsemmi artikolu) li ma nbdewx fid-dawl tal-istralċ tal-assi taċ-ċedent, jimplikaw il-kontinwazzjoni tal-operat tal-imprija.

55. Issa, id-determinazzjoni, *in concreto*, ta' jekk ċessjoni seħħietx fil-kuntest ta' proċeduri ta' insolvenza li tipprevedi l-istralċ tal-assi taċ-ċedent jew proċedura intiżza għall-kontinwazzjoni tal-operat tal-imprija tista' ma tkunx evidenti.

26 — Ara l-punt 23 tas-sentenza tas-7 ta' Frar 1985, Abels (135/83, EU:C:1985:55), kif ukoll il-punt 23 tas-sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et* (C-362/89, EU:C:1991:326), u ara l-punt 43 tal-konklużjonijiet preżenti.

27 — Isegwi li, it-teżi mressqa minn Smallsteps, kemm quddiem il-qorti tar-rinvju, kif ukoll kemm quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, li skonta r-rekwizit previst mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23, li l-proċeduri jkunu “istitwiti bl-iskop tal-likwidazzjoni ta' l-assi ta' min qed jagħmel it-trasferiment” u li jkunu “taħt is-superviżjoni ta' awtorità pubblika kompetenti” japplikaw biss għall-proċeduri analogi għall-falliment u mhux għall-falliment bhala tali ma jistax ikollha success. Fil-fatt, tali interpretazzjoni hija kuntrarja b'mod ċar mal-kontenut tal-punti tas-sentenzi tas-7 ta' Frar 1985, Abels (135/83, EU:C:1985:55) kif ukoll tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et* (C-362/89, EU:C:1991:326), imsemmija fin-nota ta' qiegħ il-paġna precedenti.

28 — Isegwi li ma għandhiex bażi l-interpretazzjoni proposta mill-Gvern Olandiż, li tipprovdli li l-element deciżiv sabiex tiġi ddeterminata l-applikabbiltà tad-Direttiva 2001/23 fuq trasferiment ikun li dan jirrigwarda l-attivitàjet industrijal jew kummerċjali ta' imprija falluta. Fil-fatt, din ma hijiex is-sitwazzjoni li qiegħdin fiha l-attivitàjet li kienu s-suġġett ta' trasferiment li jgħodd iżda l-ġhan (kontinwazzjoni jew stralċ tal-imprija) segwit mill-proċedura li fil-kuntest tagħha jseħħi it-trasferiment, peress li l-ġhan għandu jiġi stabbilit fid-dawl tal-modalitajiet ta' dawn il-proċeduri.

56. Fil-fatt, minn naħa, huwa tassew possibbli li ċessjoni tal-partijiet vijabqli tal-impriżza fi stat ta' insolvenza seħħ fil-kuntest ta' proċedura li, bħall-falliment, tipprevedi l-istralc tal-assi taċ-ċedent. Min-naħa l-oħra, tali determinazzjoni tista' tkun ikkomplikata fil-kaž ta' proċeduri "atipici", bħal pereżempju dawk li ġew žviluppati fil-Pajjiżi l-Baxxi għall-konklużjoni ta' pre-pack, li sseħħ, għall-inqas parzjalment, barra mill-kuntest legali u li għandu natura ibrida sa fejn hija tkallat element informali u l-elementi li jaqgħu taħt proċedura formal (jiġifieri dawk ta' falliment hekk kif irregolati mil-ligi dwar il-falliment).

57. F'dan ir-rigward, inqis li, b'mod ġenerali, jista' jitqies li trasferiment iseħħ fil-kuntest ta' proċedura li tipprevedi l-kontinwazzjoni tal-operat tal-impriżza meta din il-proċedura hija ddisinjata u applikata preciżżament bl-għan li tiġi ssalvagwardjata n-natura operazzjonali tal-impriżza (jew tal-unitajiet vijabbl) b'mod li jippermetti li jiġi mħares il-valur li jirriżulta mill-kontinwazzjoni, mingħajr interruzzjoni, tal-operat tal-impriżza. Bil-kontra, il-proċeduri intiżi għall-istralc tal-assi ma humiex stabbiliti sabiex isegwu tali għan iżda huma intiżi biss sabiex jiġi mmassimizzat il-ħlas kollettiv tal-kredituri.

58. Naturalment, jista' jkun hemm certa sovrappozizzjoni bejn l-ġhan li tiġi ssalvagwardjata n-natura operattiva minn naħa tal-impriżza ċeduta u dak li jiġi mmassimizzat il-ħlas kollettiv tal-kredituri. Fil-fatt, il-valur ta' impriżza li għadha operattiva huwa, ġeneralment, hafna oħla kemm mill-valur tal-attiv tagħha meħud waħdu, kif ukoll mill-valur li kien ikollha l-istess impriżza kieku l-istat tagħha ta' diffikultà finanzjarju gravi tagħha kien iddikjarat²⁹. B'hekk, is-salvagwardja tan-natura operattiva tal-parti vijabqli tal-impriżza fi stat ta' diffikultà li tippermetti li jinkiseb potenzjalment prezz oħla għaċ-ċessjoni tagħha jista' jimmassimizza il-ħlas tal-kredituri³⁰. Madankollu, fil-proċeduri intiżi għall-kontinwazzjoni tal-operat tal-impriżza, is-salvagwardja tagħha tikkostitwixxi l-element centrali, u l-ġhan principali tal-proċedura bħala tali jew tal-applikazzjoni *in concreto* tagħha. Bil-kontra, fil-proċeduri li jipprevedu l-istralc, l-imsemmija salvagwardja hija purament funzjonali għall-ħlas tal-kredituri.

59. Fl-opinjoni tiegħi, huwa għaldaqstant f'dan is-sens li għandha tiġi interpretata d-dispożizzjoni tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 fid-dawl tal-ġurisprudenza li hija kkodifikat.

60. Qabel ma tiġi vverifikata l-applikabbiltà ta' din id-dispożizzjoni fil-kaž ta' trasferiment li seħħ, bħal f'din il-kawża, fil-kuntest ta' proċedura li twassal għall-konklużjoni ta' pre-pack hekk kif ġiet žviluppata fil-Pajjiżi l-Baxxi, jidher, madankollu, li hemm żewġ osservazzjonijiet li jkun opportun li jissemmew.

61. Fl-ewwel lok, bħala deroga mill-ġhan principali segwit mid-Direttiva 2001/23, jiġifieri l-protezzjoni tal-haddiem u fl-applikazzjoni tal-garanziji li huwa jipprevedi favurihom, l-eċċeżżjoni tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 għandu jkun is-suġġett ta' interpretazzjoni stretta.

62. Fit-tieni lok, l-Artikolu 5 tad-Direttiva 2001/23, u b'mod partikolari l-paragrafi 1 u 2 tiegħu, jħallu marġni ta' manuvra għall-Istati Membri fid-definizzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni tal-eċċeżżjonijiet previsti fihom. Fil-fatt, minn naħa, l-ewwel sentenza tal-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu jħalli espliċitament lill-Istati Membri l-possibbiltà "sakemm ma jipprodux xort' oħra" sabiex jiddeċiedu li japplikaw kompletament l-Artikoli 3 u 4 tad-Direttiva 2001/23 fil-kaž ta' falliment jew ta' proċedura analoga. Min-naħa l-oħra, l-Artikolu 5(2) tal-imsemmija direttiva jippermetti lill-Istati Membri sabiex japplikaw parzjalment l-Artikoli 3 u 4 għat-trasferimenti tal-impriżzi li jseħħu fil-kors ta' proċeduri ta' insolvenza mibdija fir-rigward ta' ċedent (u dan, kemm meta l-proċedura kienet jew li inbdiet fid-dawl tal-istralc tal-assi tiegħu).

29 — Fil-fatt, il-konoxxa tal-eżiżenza ta' sitwazzjoni ta' diffikultà finanzjarju gravi tal-impriżza jista' jkollha konsegwenzi dannużi fuq l-attitudni tal-klijenti tagħha, tal-fornituri u tal-investituri tagħha fil-konfront tagħha, li jista' jirriżulta f'konsegwenzi negattivi sinjifikattivi fuq l-attivitàajiet tagħha, u b'hekk, fuq il-valur tagħha.

30 — Għal eżempju konkret tal-proċedura li fiha jkun hemm sovrappozizzjoni taż-żewġ għanijiet imsemmija iktar 'il fuq, ara l-punt 32 tal-konklużjoni tal-Avukat Generali Lenz fil-kawża Dethier Équipement (C-319/94, EU:C:1996:291).

63. Ir-rikonoxximent ta' tali marġni ta' manuvra wiesgħa hija mhux biss konformi mas-sentenza tas-7 ta' Frar 1985, Abels³¹, iżda hija wkoll koyerenti mas-setgħa wiesgħa ta' azzjoni, rrikonoxxuta b'mod ġenerali għall-Istati Membri fil-kuntest tal-eżekuzzjoni u l-applikazzjoni tad-Direttiva 2001/23, li hija bbażata fuq il-fatt li din id-direttiva hija intiża biss għal armonizzazzjoni parżjali tal-materja u ma hijiex intiża sabiex tistabbilixxi livell ta' protezzjoni uniformi għall-Unjoni kollha skont kriterji komuni³².

64. Madankollu, fil-kawża prezenti, għandu jiġi kkonstatat li r-Renju tal-Pajjiżi Baxxi ma użax il-marġni ta' manuvra li ġiet irrikonoxxuta espressament lilu mill-Artikolu 5 tad-Direttiva 2001/23. Waqt is-seduta, wara domanda spċificika tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-Gvern Olandiż ikkonferma esplicitament li r-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi ma stabbilixxiex dispozizzjoni spċifici li, sabiex jintużaw it-termini użati mill-imsemmija direttiva, jiddisponu "xort'oħra" mill-imsemmi Artikolu 5(1). Għaldaqstant, hija l-eċċeżżjoni kif prevista f'din id-dispozizzjoni li hija rilevanti f'din il-kawża.

4. *Fuq l-applikabbiltà tas-sistema ta' protezzjoni tal-haddiema prevista mill-Artikoli 3 u 4 tad-Direttiva 2001/23 fil-każ tat-trasferiment ta' impriżza li sseħħ fil-kuntest ta' pre-pack*

65. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet precedenti kollha, għandu jiġi eżaminat jekk trasferiment li seħħ fil-kuntest ta' *pre-pack*, hekk kif ikkonċerna, fil-kawża prezenti, l-unitajiet ta' Estro Groep, jaqax jew le taħt l-eċċeżżjoni tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23, u, bħala konsegwenza, jekk is-sistema ta' protezzjoni prevista fl-Artikoli 3 u 4 ta' din id-direttiva favur il-haddiema tapplikax jew le fil-każ ta' tali trasferiment.

66. F'dan ir-rigward, mill-informazzjoni pprezentata fil-proċess tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li l-proċedura li twassal għall-konkluzjoni ta' *pre-pack*, hekk kif ġie żviluppat fil-prattika fil-Pajjiżi l-Baxxi, isseħħ f'żewġ fażiżiet, jiġifieri fażi preparatorja, precedenti għad-dikjarazzjoni ta' falliment, u fażi simultanja jew immedjatamente sussegwenti għad-dikjarazzjoni ta' falliment.

67. Il-fażi preparatorja tinfetaħ dejjem fuq inizjattiva tal-impriżza f'diffikultà, li titlob lill-qorti sabiex taħtar kuratur mistenni u imħallef-kummissarju mistenni. Il-qorti hija libera sabiex twettaq tali ħatra jew le, skont jekk tqisx li s-segwiment ta' tali proċedura hijiex deżiderabbi jew le.

68. L-idea wara din il-ħatra minn qabel hija dik li tqiegħed lill-kuratur mistenni f'pożizzjoni, qabel ma jinhatar formalment bħala kuratur tal-falliment, sabiex jinforma ruħu fuq l-impriżza, kif ukoll sabiex janalizza s-sitwazzjoni finanzjarja tagħha u s-soluzzjonijiet possibbli prevedibbli, b'mod sabiex ikun jista', malajr wara d-dikjarazzjoni tal-falliment, jitlob lill-imħallef-kummissarju mistenni, l-awtorizzazzjoni sabiex jimplejta c-ċessjoni *pre-pack*.

69. Għal dan l-iskop, il-kuratur mistenni għandu jkun fkuntatt mal-impriżza inkwistjoni, jistudja l-kompatibbiltà tagħha u d-data rilevanti l-oħra u jirċievi xi informazzjoni fuq is-soluzzjonijiet previsti. Huwa jista' *eventwalment*, ikun involut fin-negożjati li jikkonċernaw iċ-ċessjoni tal-impriżza jew tal-unitajiet vijabbbi tagħha.

70. F'din il-fażi preparatorja, li sseħħ qabel id-dikjarazzjoni ta' falliment, iċ-ċessjoni tal-impriżza hija ppreparata sal-iċken dettall. B'hekk, il-kuntratt ta' bejgħi huwa prattikament implementat f'din il-fażi preparatorja. Kollox huwa ppreparat għall-implementazzjoni immedjata ta' trasferiment simultanju għad-dikjarazzjoni ta' falliment, mingħajr interruzzjoni fl-attività tal-impriżza.

31 — Ara l-punti 23 u 24 tas-sentenza tas-7 ta' Frar 1985, Abels (135/83, EU:C:1985:55).

32 — Ara s-sentenza tal-11 ta' Settembru 2014, Österreichischer Gewerkschaftsbund (C-328/13, EU:C:2014:2197, punt 22 u l-ġurisprudenza ċċitata).

71. Ladarba jiġi ddikjarat il-falliment, il-qorti taħtar il-kuratur mistenni bħala l-kuratur tal-falliment³³ u l-imħallef-kummissarju mistenni jsir l-imħallef kummissarju. L-elementi kollha taċ-ċessjoni li ġew miftehimin waqt il-faži preparatorja, malajr ħafna wara l-ftuh tal-falliment (anki fl-istess ġurnata bħalma ġara fil-każ ta' Estro Groep) il-kuratur jitlob u jirċievi l-awtorizzazzjoni tal-imħallef-kummissarju għaż-ċessjoni *pre-pack*³⁴. Sabiex ikun f'pozizzjoni sabiex jagħti l-awtorizzazzjoni tiegħu b'mod daqshekk malajr, l-imħallef-kummissarju għandu evidentement ikun irċieva informazzjoni kompleta u ddettaljata dwar it-tranzazzjoni waqt il-faži preparatorja.

72. Mid-deċiżjoni tar-rinvju, kif ukoll mill-osservazzjonijiet tal-partijiet kollha li pparteċipaw fil-proċeduri quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, jirriżulta li l-ġħan tal-istruttura tal-proċedura li għadni kif iddeksrijejt, u speċifikament tal-faži preparatorja, li jipprevedi l-elaborazzjoni taċ-ċessjoni sal-inqas dettall, huwa sabiex jevita l-interruzzjoni li tirriżulta fil-waqfien ħesrem tal-attivitajiet tal-impriża fil-mument tal-falliment, liema waqfien ikun iwassal għal tnaqqis sinjifikattiv fil-valur tal-impriża jew tal-unitajiet vijabbi li huma s-suġġett taċ-ċessjoni. Huwa minħabba din l-istess raġuni li l-faži preparatorja sseħħi generalment b'mod sigriet, sabiex ma ssirx pubblika s-sitwazzjoni ta' diffikultà li tinsab fiha l-impriża inkwistjoni.

73. Fir-rigward tas-setgħat tal-kuratur mistenni u tal-imħallef-kummissarju mistenni waqt il-faži preparatorja, peress li din il-faži ma hijiex irregolata mil-liġi, l-ebda minnhom ma jiddisponu formalment minn setgħa. Issa, sa fejn, ladarba jinfetaħ il-falliment, huma għandhom, rispettivament, jitolbu u jagħtu l-awtorizzazzjoni għat-tranzazzjoni huwa evidenti li waqt il-faži preparatorja kemm il-kuratur mistenni u kemm l-imħallef-kummissarju mistenni jiddisponu xorta waħda minn certa setgħa ta' natura "informali" li tista' tinfluwenza l-iżvolgiment tat-trasferiment. Madankollu, din hija biss setgħa informali li ma għandix bażi legali. Barra minn hekk, hekk kif irrilevaw kemm Smallsteps u kemm il-Gvern Olandiż, il-kuratur mistenni ma jmexxi l-ebda amministrazzjoni u l-imħallef-kummissarju ma jista' jwettaq l-ebda amministrazzjoni qabel id-dikjarazzjoni formali ta' falliment.

74. Sabiex tiġi vverifikata l-applikabbiltà tad-Direttiva 2001/23 fuq trasferiment ta' impriża li jseħħi fil-kuntest ta' tali proċedura, għandhom jiġi applikati l-kriterji msemmija fil-punt 53 ta' dawn il-konklużjonijiet.

75. Fl-ewwel lok, f'dan ir-rigward għandu jiġi kkunsidrat l-ġħan tal-proċedura inkwistjoni. Issa, jidher innegabbli li, hekk kif irrilevat il-qorti tar-rinvju, din il-proċedura meħuda kollha kemm hi, tipprevedi t-trasferiment tal-impriża (jew tal-unitajiet tagħha li għadhom vijabbi) sabiex jitwettaq il-bidu mill-ġdid tagħha, mingħajr interruzzjoni, eż-żu wara d-dikjarazzjoni ta' falliment. L-ġħan ta' din il-proċedura huwa li tiżgura l-kontinwazzjoni tal-impriża billi thares il-valur miżjud li jirriżulta mill-kontinwazzjoni tal-operat tagħha. Il-faži preparatorja kollha hija ffinalizzata sabiex jintlaħaq dan l-ġħan li jintlaħaq b'mod definitiv bit-trasferiment simultanju tad-dikjarazzjoni ta' falliment.

76. Mill-osservazzjonijiet tal-qorti tar-rinvju jirriżulta li fil-każ tal-*pre-pack*, fil-Pajjiżi l-Baxxi, il-falliment jintuża fir-realtà bħala mezz sabiex jitwettaq il-bidu mill-ġdid tal-impriża. Essenzjalment dan ma huwiex falliment reali, iż-żda dak li jista' jiġi ddefinit bħala "falliment tekniku". Barra minn hekk dan huwa ikkonfermat mill-fatt, spjegat minn Smallsteps waqt is-seduta, li fil-kuntest tal-*pre-pack*, falliment lanqas ma huwa dejjem neċċesarju, peress li l-faži preliminary mhux dejjem twassal neċċesarjament għal dikjarazzjoni ta' falliment.

33 — Huwa biss f'każżejjiet eċċeżzjonali u għal raġunjet serji li l-kuratur-mistenni ma jiġix mahtur bhala kuratur tal-falliment.

34 — L-intervenżjoni ġudizzjarja fil-kuntest tal-proċedura li twassal għal *pre-pack* għandha bhala konsegwenza li l-ftehim ta' ċessjoni tal-impriża jakkwista l-valur u l-forza ta' deċiżjoni ġudizzjarja pjuttost milli jkollha dawk ta' ftehim sempliċi ta' natura kuntrattwali li jista' jiġi emendat jew li ma jiġi eżegwit.

77. Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju enfasizzat li, fil-prattika, il-procedura tal-falliment tintuža ħafna għal finijiet ta' organizzazzjoni mill-ġdid u li ftali każijiet, hija ma tipprevedix l-istralc tal-impriża. B'hekk, minkejja li l-procedura li twassal ghall-konklužjoni ta' *pre-pack* tista' sseħħ, parzialment, fil-kuntest ta' procedura ta' falliment, ma jkunx hemm dubju li ma tistax tiġi kklassifikata fost il-proceduri klassiči intiżi għall-istralc tal-impriża³⁵.

78. F'dan il-punt tal-analiżi, nixtieq madankollu nенfasizza li l-ġhan segwit mill-*pre-pack* – jiġifieri l-kontinwazzjoni tal-operat tal-partijiet vijabbi tal-impriża billi jiġi evitat telf fil-valur li jirriżulta mill-interruzzjoni f'daqqa tal-attività tagħha – certament huwa lodevoli. Il-kwistjoni li tqajjem din il-kawża ma hijex dik tal-ammissibbiltà tad-dritt tal-Unjoni tal-*pre-pack* bhala tali, iżda pjuttost dik tal-interazzjoni bejn il-*pre-pack* u d-Direttiva 2001/23. Issa għandhom jittieħdu inkunsiderazzjoni l-benefiċċji għall-investituri³⁶, għall-kredituri, għall-ħaddiema stess kif ukoll, b'mod iktar ġenerali għall-kumpannija li jirriżultaw mill-eżistenza ta' proceduri li jipprevedu s-salvataġġ tal-impriża u ż-żamma tal-valur tagħhom, l-implementazzjoni *in concreto* ta' dawn il-proceduri għandha madankollu sseħħ b'risspett għall-garanziji li d-dritt tal-Unjoni jipprevedi għall-ħaddiema.

79. Fit-tieni lok, għandu jitqies li l-*modalitajiet* konkreti tal-iżvolgiment tal-procedura jirriżulta fil-konklužjoni ta' *pre-pack* fil-Pajjiżi l-Baxxi. Issa, mid-deskrizzjoni mwettqa fil-punti 66 sa 73 ta' dawn il-konklužjonijiet jirriżulta li tali procedura hija differenti f'hafna elementi minn procedura ta' falliment "klassika".

80. Qabel kollox, il-procedura li twassal għal *pre-pack* tinbeda dejjem mill-kumpannija inkwistjoni stess, filwaqt li l-procedura ta' falliment tista' tinbeda minn diversi atturi, bħal, pereżempju, il-kredituri³⁷.

81. Sussegwentement, il-faži preparatorja, li fiha, finalment jiġu deciżi d-dettalji kollha tat-trasferiment, għandha natura kompletament informali. Minn naħa, din il-faži hija rregolata mid-diretturi tal-impriża, li jmexxu n-negozjati u jadottaw id-deciżjonijiet li jirrigwardaw il-bejgħ tal-impriża³⁸. Il-konklužjoni tal-*pre-pack* f'dan il-każ li tirrigwarda l-unitajiet vijabbi ta' Estro Groep tikkostitwixxi eżempju ċar ta' dan³⁹.

82. Min-naħa l-oħra, irrilevajt kif f'din il-faži, il-kuratur mistenni u l-imħallef-kummissarju mistenni ma għandhom l-ebda setgħa formalment. B'hekk, ma jkun hemm l-ebda amministrazzjoni minn naħa tal-kuratur⁴⁰, lanqas fil-procedura formal li istabbiliment tad-dejñ⁴¹. Barra minn hekk, irrilevajt li, sabiex ikun jista' jagħti awtorizzazzjoni għaċ-ċessjoni daqshekk malajr, l-imħallef kummissarju jrid ikun informat, u, essenzjalment ma jkunx indika oppożizzjoni għat-tranżazzjoni, qabel id-dikjarazzjoni ta' falliment fis-sens li l-approvażżjoni tkun tista' issir uffiċċiali b'mod sempliċi wara l-falliment. Issa, dan l-approċċi jista' jelmina kważi kompletament il-kontenut tal-kontroll uffiċċiali li kellu jseħħ waqt il-procedura formal ta' falliment.

35 — F'dan il-kuntest, kienet tidher singulari t-teżi mressqa mill-Gvern Olandiż li ssostni li, fid-dawl tal-fatt li hija parti mill-kuntest ta' falliment, il-procedura li twassal ghall-konklužjoni ta' *pre-pack* hija intiżza ghall-istralc tal-beni tač-ċedent. F'dan ir-rigward, nirrileva li t-titolu stess tal-abbozz tal-liġi f'diskussjoni quddiem il-Parlament Olandiż u li ser jirregola l-*pre-pack* fil-Pajjiżi l-Baxxi huwa "liġi fuq il-kontinwazzjoni tal-impriża". Ara l-punt 21 u n-nota ta' qiegħ il-paġna 7 ta' dawn il-konklužjonijiet.

36 — Element li certament għandu jittieħed inkunsiderazzjoni, fil-kuntest ekonomiku ikkaratterizzat mill-eżistenza ta' prattiki ta' *insolvency forum shopping*.

37 — Għar-rilevanza ta' dan l-element ta' differenzjazzjoni fl-analiżi, ara l-konklužjonijiet tal-Avukat Ġenerali Lenz fil-kawża Dethier Équipement (C-319/94, EU:C:1996:291, punt 46).

38 — Għal eżempju li fiex il-Qorti tal-Ġustizzja hadet lil dan l-element inkunsiderazzjoni fl-analiżi tagħha, ara l-punt 29 tas-sentenza tat-12 ta' Marzu 1998, Dethier Équipement (C-319/94, EU:C:1998:99, punt 29), kif ukoll il-punt 50 tal-konklužjonijiet tal-Avukat Ġenerali Lenz fil-Kawża Dethier Équipement (C-319/94, EU:C:1996:291).

39 — B'hekk, mir-rappor tal-administratur mhux uffiċċiali ta' Estro Groep, imsemija fid-deciżjoni tal-qorti tar-rinviju, jirriżulta li Estro Groep stess għażżelet lil H.I.G. Capital bhala xerrej mingħajr ma għamlet kuntatt b'mod serju ma' xerreja potenzjal ohra u li l-kuratur mistenni kellu, essenzjalment, jaċċetta din is-sitwazzjoni.

40 — F'dan ir-rigward, ara s-sentenza tas-7 ta' Diċembru 1995, Spano *et al* (C-472/93, EU:C:1995:421, punt 29).

41 — Ara s-sentenza tat-12 ta' Marzu 1998, Dethier Équipement (C-319/94, EU:C:1998:99, punt 29) kif ukoll il-punt 47 tal-konklužjonijiet tal-Avukat Ġenerali Lenz dwar l-istess kawża (C-319/94, EU:C:1996:291).

83. Konsegwentement, qed naraw differenzi numeruži fil-konfront tal-proċedura ta' falliment. B'mod partikolari jidher b'mod ċar li l-influwenza tal-kuratur u tal-qorti hija ħafna inqas importanti fil-każ tal-proċedura "speċjali" li twassal għall-konklużjoni ta' *pre-pack* milli fil-każ ta' proċedura ta' falliment "klassika" intiża għall-istralc tal-assi taċ-ċedent.

84. Fid-dawl tal-analizi preċedenti, għandu jiġi konkluż li, b'kunsiderazzjoni tal-ghan li hija ssegwi u tal-modalitajiet ta' applikazzjoni tagħha, u minkejja li hija tista' tiżvolgi parzjalment fil-kuntest ta' proċedura ta' falliment, proċedura bħal dik li ġiet žviluppata fil-Pajjiżi l-Baxxi li twassal għall-konklużjoni ta' *pre-pack* ma tistax titqies bħala proċedura ta' falliment jew proċeduri ta' insolvenza analogi miftuha sabiex isir l-istralc tal-assi taċ-ċedent u li tinsab taħt il-kontroll ta' awtorità pubblika kompetenti fis-sens tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23. Konsegwentement, tali proċedura ma taqax taħt l-eċċeżżjoni prevista minn din id-dispożizzjoni. Minn dan isegwi li s-sistema ta' protezzjoni prevista mill-Artikoli 3 u 4 tad-Direttiva 2001/23 tapplika għat-trasferiment ta' impriżza jew tal-partijiet tagħha li għadhom vijabbli li sseħħ fil-kuntest ta' tali *pre-pack*. Fil-fatt, mill-fatt isegwi dan it-trasferiment li l-attività tal-impriżza jew tal-partijiet vijabbli tagħha titkompla jirriżulta li ma jistax jiġi spjegat u lanqas iġġustifikat li l-haddiema ta' din l-impriżza jew tal-unitajiet ittrasferiti tagħha jiġu miċħuda mid-drittijiet li tirrikonoxxilhom id-direttiva⁴².

85. F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat ukoll li tali interpretazzjoni tad-Direttiva 2001/23 ma tistax tīgi kkontestata mill-argument eventwali bbażat fuq il-fatt li tista' tiddiswadi lil ċessjonarji potenzjali milli jakkwistaw l-impriżza f'diffikultà (jew il-partijiet vijabbli tagħha). Fil-fatt, minn naħha, il-Qorti tal-Ġustizzja digħi cahdet diversi drabi argument ta' dan it-tip⁴³. Min-naħha l-ohra, għandu jitfakkar li, skont it-termini tat-tieni sentenza tal-Artikolu 4(1) tal-istess direttiva, din ma tostakolax il-possibbiltà li jseħħu "tkeċċijiet li jistgħu isseħħu għal raġunijiet ekonomiċi, tekniċi jew ta' l-organizzazzjoni li jinvolvu bidliet fin-nies li jkunu jaħdmu." Dawn it-tkeċċijiet ikollhom madankollu jseħħu b'risspett għall-garanziji kollha previsti mid-dispożizzjoni rilevanti tad-dritt nazzjonal.

86. Fl-ahħar, fdak li jikkonċerna lid-dispożizzjoni tad-Direttiva 2001/23, imsemmija mill-Gvern Olandiż u evokata waqt is-seduta, jiġifieri l-Artikolu 5(4) tal-istess direttiva, li tikkonċerna l-użu abbużiv tal-proċeduri ta' insolvenza, ma naħsibx li hija rilevanti fil-kawża prezenti. Fil-fatt, mill-analizi li għadni kif wettaqt jirriżulta li l-*pre-pack*, kif ġie žviluppata fil-Pajjiżi l-Baxxi, ma jistabbilixxix użu abbużiv għal falliment sabiex jiċċaħdu l-haddiema mid-drittijiet li jirriżultaw mid-Direttiva 2001/23. Bil-kontra, is-sistema ta' protezzjoni prevista minn din id-direttiva tapplika sew fil-każ ta' trasferiment li jseħħ fil-kuntest ta' tali *pre-pack*.

5. Konklużjoni dwar l-ewwel tliet domandi preliminari

87. Qabel kollex, fid-dawl ta' dak kollu li ntqal qabel, għandha tingħata risposta għat-tieni domanda preliminari fis-sens li proċedura li twassal għall-konklużjoni ta' *pre-pack*, bħal dik li seħħet fil-każ principali, minkejja li tista' tiżvolgi parzjalment fil-kuntest ta' proċedura ta' falliment, ma taqax taħt l-eċċeżżjoni prevista fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23, fis-sens li s-sistema ta' protezzjoni għall-haddiema prevista fl-Artikoli 3 u 4 ta' din id-direttiva tapplika fil-każ ta' trasferiment ta' impriżza jew ta' parti minnha fil-kuntest ta' tali *pre-pack*.

42 — Ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et* (C-362/89, EU:C:1991:326, punt 32), tas-7 ta' Diċembru 1995, Spano *et* (C-472/93, EU:C:1995:421, punt 30) kif ukoll tat-12 ta' Marzu 1998, Dethier Équipement (C-319/94, EU:C:1998:99, punt 31).

43 — F'dan ir-rigward, ara s-sentenzi tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et* (C-362/89, EU:C:1991:326, punti 18 u 19), kif ukoll tas-7 ta' Diċembru 1995, Spano *et* (C-472/93, EU:C:1995:421, punti 34 u 35).

88. Sussegwentement, ir-risposta għall-ewwel domanda preliminari tirriżulta mis-soluzzjoni li nippoproponi għat-tieni domanda. Fil-fatt, fil-każ fejn, fil-każ ta' trasferiment ta' impriżza li sseħħ fil-kuntest ta' *pre-pack*, il-proċedura ta' falliment Olandiża, hekk kif applikata minn certi qrati fil-Pajjiżi l-Baxxi ma tipprevedix l-applikazzjoni għall-haddiema tal-impriżza ċedenti (jew tal-partijiet tagħha li huma s-suġġett tat-trasferiment) tas-sistema ta' protezzjoni prevista favurihom mill-Artikoli 3 u 4 tad-Direttiva 2001/23, din il-proċedura ma hijiex konformi mal-imsemmija direttiva.

89. Madankollu, f'dan ir-rigward, għandu jitfakkar li l-principju ta' interpretazzjoni konformi jirrikjedi li l-qrati nazzjonali jagħmlu dak kollu li jaqa' taħt il-ġurisdizzjoni tagħhom meta jieħdu inkunsiderazzjoni d-dritt nazzjonali kollu u meta jaapplikaw metodi ta' interpretazzjoni rrikonoxxuti minnhom, sabiex jiżguraw l-effettività totali tad-dritt tal-Unjoni u sabiex jiksbu soluzzjoni li tikkorrispondi mal-ġħan segwit minn din id-direttiva⁴⁴.

90. Għaldaqstant, hija l-qorti tar-rinvju, billi tieħu inkunsiderazzjoni d-dritt intern kollu u billi tapplika metodi ta' interpretazzjoni rrikonoxxuti minnha, li għandha tasal għal soluzzjoni konformi mal-iskop segwit mid-Direttiva 2001/23 u għaldaqstant sabiex tiżgura li, fil-każ ta' trasferiment ta' impriżza jew ta' certi partijiet tagħha fil-kuntest ta' *pre-pack*, l-applikazzjoni tas-sistema ta' protezzjoni prevista mid-Direttiva 2001/23 tiġi żgurata favur il-ħaddiema tal-partijiet ċeduti tal-impriżza.

91. F'dak li jikkonċerna t-tielet domanda preliminari, mill-punti 57 u 58 kif ukoll 75 sa 77 ta' dawn il-konklużjonijiet jirriżulta li, fid-dawl tal-fatt li l-proċedura li twassal għall-konklużjoni ta' *pre-pack* tipprevedi l-kontinwazzjoni tal-operat tal-impriżza (jew tal-partijiet vijabbbli tagħha li kienu s-suġġett taċ-ċessjoni), il-fatt li l-applikazzjoni ta' din il-proċedura tista' tkun ukoll tfisser il-massimazzjoni tal-ħlas tal-kredituri ma jistax ikollu bħala konsegwenza li s-sistema ta' protezzjoni prevista mid-Direttiva 2001/23 favur il-ħaddiema ma tapplikax fil-każ ta' trasferiment ta' impriżza li sseħħ fil-kuntest ta' *pre-pack*⁴⁵.

B. Fuq ir-raba' domanda preliminari

92. Permezz tar-raba' domanda preliminari tagħha, il-qorti tar-rinvju tressaq domanda li tikkonċerna il-mument eż-żarru li fiex i-seħħ it-trasferiment tal-impriżza.

93. Madankollu, għandu jiġi kkonstatat li din id-domanda tressqet fir-rigward ta' parti mill-kap tat-talbiet mressqa mill-FNV u r-rirkorrenti l-oħra sussidjarjament quddiem il-qorti tar-rinvju⁴⁶. Issa, hekk kif irrilevat il-Kummissjoni, tali domanda ma għandiekk rilevanza ħlief fil-każ fejn jiġi deċiż li s-sistema ta' protezzjoni prevista mill-Artikoli 3 u 4 tad-Direttiva 2001/23 ma tkunx applikabbli fil-każ ta' trasferiment ta' impriżza li sseħħ fil-kuntest ta' *pre-pack*.

94. F'dawn iċ-ċirkustanzi, fid-dawl tar-risposta proposta għall-ewwel tliet domandi preliminari, inqis li ma huwiex neċċesarju għall-Qorti tal-Ġustizzja sabiex tirrispondi għar-raba' domanda.

44 — Sentenza tat-13 ta' Lulju 2016, Pöpperl (C-187/15, EU:C:2016:550, punt 43), kif ukoll, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-24 ta' Jannar 2012, Dominguez (C-282/10, EU:C:2012:33, punt 27 u l-ġurisprudenza cċitata), kif ukoll tal-11 ta' Novembru 2015, Klausner Holz Niedersachsen (C-505/14, EU:C:2015:742, punt 34).

45 — F'dan ir-rigward, nirrileva li fil-kawża Dethier Équipement (sentenza tat-12 ta' Marzu 1998, C-319/94, EU:C:1998:99), il-Qorti tal-Ġustizzja d-deċiżiet li s-sistema ta' protezzjoni tal-ħaddiema tapplika fil-każ tal-istralc ġudizzjarju, filwaqt li din il-proċedura ssegwi ż-żewġt għanijiet. Ara l-punt 32 tal-konklużjonijiet tal-Avukat Ĝenerali Lenz fil-kawża Dethier Équipement (C-319/94, EU:C:1996:291).

46 — Ara punt 33 ta' dawn il-konklużjonijiet.

V. Konklužjoni

95. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet precedenti kollha, niproponi li l-Qorti tal-Ġustizzja tirrispondi għad-domandi preliminari magħmula mir-Rechtbank Midden-Nederland (qorti ta' prim'istana tal-Midden-Nederland, il-Pajjiżi l-Baxxi) kif ġej:

- 1) Fid-dawl tal-ġhan li hija ssegwi u tal-modalitajiet ta' applikazzjoni, u minkejja li hija tista' sseħħ parżjalment fil-kuntest ta' proċedura ta' falliment, proċedura bħal dik li ġiet żviluppata fil-Pajjiżi l-Baxxi li twassal għall-konklužjoni ta' *pre-pack* ma tistax titqies bħala proċedura ta' falliment jew proċeduri ta' insolvenza analoga miftuha fid-dawl tal-istralc tal-assi taċ-ċedent u li hija taħt il-kontroll ta' awtorità pubblika kompetenti fis-sens tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23/KE tat-12 ta' Marzu 2001 dwar l-approssimazzjoni tal-ligijiet ta' l-Istati Membri dwar is-salvagwardjar tad-drittijiet tal-impiegati f'każ ta' trasferimenti ta' impriża, kummerċ jew partijiet minn impriżi jew kummerċ. Konsegwentement, tali proċedura ma taqax taħt l-eċċeżżjoni prevista minn din id-dispożizzjoni. Isegwi li s-sistema ta' protezzjoni prevista mill-Artikoli 3 u 4 tad-Direttiva 2001/23 tapplika għat-trasferiment ta' impriża jew tal-partijiet tagħha li għadhom vijabbi li sseħħ fil-kuntest ta' tali *pre-pack*.
- 2) Sa fejn, fil-każ fejn, fil-każ ta' trasferiment ta' impriża li sseħħ fil-kuntest ta' *pre-pack*, il-proċedura ta' falliment Olandiża, hekk kif applikata minn ċerti qrati fil-Pajjiżi l-Baxxi ma tipprevedix l-applikazzjoni għall-haddiema tal-impriża cedenti (jew tal-partijiet tagħha li huma s-suġġett tat-trasferiment) tas-sistema ta' protezzjoni prevista favurihom mill-Artikoli 3 u 4 tad-Direttiva 2001/23, din il-proċedura ma hijiex konformi mal-imsemmija direttiva. Hija l-qorti tar-rinvju, billi tieħu inkunsiderazzjoni d-dritt intern kollu billi tapplika l-metodi ta' interpretazzjoni irrikonoxxuti lilha, li għandha tasal għal soluzzjoni konformi mal-iskop segwit mid-Direttiva 2001/23 u għaldaqstant sabiex tiżgura li, fil-każ ta' trasferiment tal-impriża jew ta' ċerti parti minnha fil-kuntest ta' *pre-pack*, l-applikazzjoni tas-sistema ta' protezzjoni prevista mid-Direttiva 2001/23 hija żgurata favur il-ħaddiema tal-partijiet ceduti tal-impriża.
- 3) Fid-dawl tal-fatt li l-proċedura li twassal għall-konklužjoni ta' *pre-pack* tipprevedi l-kontinwazzjoni tal-operat tal-impriża (jew tal-partijiet vijabbi tagħha li kienu s-suġġett taċ-ċessjoni), il-fatt li l-applikazzjoni ta' din il-proċedura tista' tfisser ukoll il-massimazzjoni tal-ħlas kollettiva tal-kreditur ma jistax ikollha bħala konsegwenza li s-sistema ta' protezzjoni prevista mid-Direttiva 2001/23 favur il-ħaddiema ma tapplikax fil-każ tat-trasferiment ta' impriża li sseħħ fil-kuntest ta' *pre-pack*.